

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS: 2,50 fr. per jaar, voorop betaalbaar. Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór den Woensdag avond, aan 't Redactiecomité van De Tram, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van DE TRAM
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN

AANKONDIGINGEN: 15 c. den drukregel. RECLAMEN: 25 c. — Lange of dikwijls te herhalenannoncen, per accoord. Aankondigingen en reclamen worden aanvaard tot Vrijdag 's avonds.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascht. — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald, volgens het geval.

Wat zal de twintigste eeuw zijn?

Het gebeurt niet zelden dat de landbouwer 's avonds, alvorens zich tot de rust te begeven, nog eens een kijkje buiten de deur gaat werpen, den hemel ondervraagt, en dan, binnenkomen, zijne dierbare wederhelft onderbreekt, zeggende: « Die maar eens wist wat een weder wij morgen zullen hebben. »

Zoo ook gebeurt het, dat op den avond van de negentiende eeuw, mannen die zich met het welzijn der maatschappij bekommeren, zich afvragen: « Wat zal toch de twintigste eeuw zijn? » — Zij laten het vraagpunt staan, en het antwoord blijft achter.

Ik ben overtuigd, dat ik geen profeet ben en nochtans meen ik te kunnen zeggen: « De twintigste eeuw zal eene eeuw van vereenigingen zijn. » De Franse omwenteling had op het einde der achttiende eeuw de vakvereenigingen afgeschaft, zonder iets in hunne plaats op te richten. De negentiende eeuw heeft ongelukkig ondervonden, hoe kostbaar die vereenigingen waren, en daarom zal de twintigste eeuw, na bijna honderd jaren droeve ondervinding, herbeginnen, om zoo niet de oude gilden met hunnen deken, hun wapperend vaandel en hun glanzend schild herop te beuren, toch eene degelijke inrichting tusschen werklieden en handelaars daar te stellen.

Zie, hoe reeds de landlieden door hunne Boerenbonden sterk worden! — Lang kwijnde de landbouw. De Staat, aan wien men hulp vroeg, bleef doof of verlaarde zich onmachtig. Door zijn eigen zelve moest dus de landbouwer zijnen toestand verbeteren: hij deed het. Hij had ondervonden, dat hij de boter zijner koeien onder prijs en nog met moeite moest verkoopen: hij richtte samenwerkende Melkerijen in. — Hij wist, dat eene ziekte in zijne stallen op éenen dag de spaarpennen van vele jaren kon verslinden: de onderlinge veeverzekerings rezen op. — Hij wist, dat in het koop van meststoffen hij soms bedrogen werd, en hij werd zelf, door de Algemeene Boerengilde, koopman in scheikundige meststoffen. — Als hij geld moest leenen, voorzag hij eenen hoogen interest, en eene lange rij onkosten: de Raiffeisenkassen kwamen te voorschijn. — Alleen kon hij sommige machines niet kopen, die hem nochtans hoogst nuttig waren: de Boerenbond der gemeente kocht ze tot nut van allen.

Is dat niet eene duchtige les voor nijverheid en handel, die altijd de bovenhand op den landbouw meenden te hebben? De kleermaker weet, dat als hij zijn laken in groote hoeveelheid uit de fabriek zelf kan laten komen, hij dan beterkoop en met meer winst kan werken; en wat doet hij? Niets. — De schoenmaker kan, als hij zich niet met zijne makkers verstaat, beter leder goedkoop bekomen; en wat doet hij? Hij blijft alleen. — De handelaar begrijpt, dat hij veel beter zou doen van zich met zijnen geboort te verstaan dan wel door eene onbegrensde concurrentie zich het leven onmogelijk te maken; en wat doet hij? De concurrentie zoover mogelijk drijven. — De werkmans weet, dat, alleen, hij eene dunne twijg is die gemakkelijk kan gebroken worden en dat, voor hem alleen, macht in eendracht ligt; en wat doet hij? Niets.

Tot nu toe doen ze niets: maar als hun later die les der Boerenbonden lang genoeg zal voorgespeld zijn, dan zullen ze, na eene pijnlijke ondervinding, beginnen; betreurende, te laat begonnen te hebben zullen zij zich aan het werk stellen: gelijk nu de Boerengilden, zoo zullen dan de Vakvereenigingen verrijzen, en ik meen met recht de twintigste eeuw, de Eeuw der Vereenigingen te mogen noemen.

S. STYL.

HUNNE GIERIGHEID.

Een wekelijksch smaadschrift discht zijne lezers een artikel op met opschrift: *Hunne Liefdadigheid*, in hetwelk het de katholieken nopens dezer liefdadigheid aanvalt. Armzalig kwājongensblaadje! Het zag hier slechts het licht, om op de vier vijftien der bewoners onzer omstreken,

met zijne gal en zijn venijn, smaad, hoorn belediging, laster en eerrooving uit te spuwen! Tolk van een vijftiental schobbejakken, is zijn eenig doel de godloochening, de goddeloosheid en de ongodsdienstigheid te verspreiden! Onbekwaam om eenig maatschappelijk Werk op te richten of eenige maatschappelijke kwaal te heelen, kent het noch bevrediging, noch broederlijkheid, noch christelijke liefde! Nijd, spot, verachting, tweedracht, twistzucht, beschimping, bekniptelingen, ziedaar zijn program, zonder dat ooit een eerlijk of edelmoedig gedacht uit zijne pen vloeide, zonder ooit een enkel woordje van bewondering of toejuicing te uiten bij het aanschouwen van de werkdadigheid der katholieken op maatschappelijk gebied! En zulk kladjé durft spreken van zijne liefdadigheid!

Edoch, wij achten het overbodig de katholieke liefdadigheid te verdedigen tegen kwājongens-smaadschriften. Wie liefdadigheid zegt, zegt katholieke liefdadigheid: wij kennen geene andere. Noemt het misschien liefdadigheid, het vraakroepend gedrag der socialistischen in 't algemeen jegens de kleinen en hulpeloozen, welke onder hunne klauwen staan, of de snoode handelwijze van den socialistischen advocaat in 't bijzonder, die scherreweg speelde met het geld door een tribunaal, als vergoeding aan eene arme weduwe met zeven kinderen, toegekend? Is het misschien liefdadigheid, die wettelijke! afzorgelijker der joderij, ondersteund door de geuzerij, welke de spaarpennen der kleine burgerij opsloopt, en welke van het zweet des werkmans zwiert; ha! die liberale liefdadigheid werd eerstdaags door eene geuzengazette, *La Chronique* gekenmerkt! *Tous pingres*, riep deze den liberalen toe: *Allen gierigaards*. Ja, gierigaards, en het kan ons weinig baten, indien er zich, onder de katholieken, eenige zeer zeldzame gierigaards bevinden. Maar omdat al de katholieken niet aan de klok hangen wat zij geven, mag men daaruit besluiten, zooals zekere vuige gazetten beweren, dat zij niets geven!

Gij, broodschrijverkens, durft spreken van de werken van Sint-Vincentius en gij vraagt u af, *zonder hun goedwillig den steen te werpen, of ze wel meer beteekenen dan de kruimelen van de tafel des rijken vrees?* De 4038 fr. door de edele Damen van Barmhartigheid van deur tot deur rondgehaald schijnen u belacheiflijk. En gij vraagt u af, wat de duizenden armen van Sint-Truiden daarmee kunnen doen? Weet dan, dat noch S. Vincentius, noch de Damen te zorgen hebben voor de duizenden armen van de stad, en dat slechts hunne hulp, hun onderstand bestemd is voor zekere gansch bijzondere soort behoeftigen, welke bijzondere noodwendigheden hebben.

Uwe volstrekte onwetendheid der behoeften van den arme, kan u niet doen begrijpen, wat al goed edele harten met een tiental duizende franken kunnen verrichten. Wij willen u niet vragen, wat gij met de kruimelen uwer tafel doet; wij willen niet zoeken hoe, waar en wanneer gij aalmoezen doet, want wij willen u niet doen blozen van schaamte! Doch wij herinneren ons hoe over eenige jaren zekere liberale aalmoes alhier op alle tonen uitgebaazuind wierd!

Maar ééne vraag willen wij u stellen: Gij, die beweert, dat de katholieke liefdadigheid om zeep is, omdat een feest in 't Seminarie slechts 80 fr., en een sermoen in O.-L.-V. kerk slechts 337 fr. opbracht, zegt ons *hoeveel het liberaal feest alhier op Zaterdag, 8 Januari u., op 't stadhuis gegeven, voor den arme opgebracht heeft?* — Niets! — Zwijgt dan, van de katholieken, welke op al *hunne feesten de behoeftigen indachtig zijn*.

Gij, rijke antikatholieken, gij kunt zelfs niet geven als gij comedies en vertooningen hebt! Gij kent slechts eigen vermaak, eigen genot!

Liefde voor den armen mensch, om zijn eigen, omdat hij een broeder is, kent gij niet!

Aan den hemel geloof gij niet! Waarom zoudt gij dan, uw diebargoed niet bewaren! Aan de hel geloof gij niet! Waarom dan aan goede werken veel geven? In uwe oogen zijn geld en goederen u eigen-

dom, en niet door God verleend om er een nuttig gebruik van te maken. Zwijgt dus stil van « onze liefdadigheid, » gij die steeds liefdadigheid niet dan voor uw eigen gevoel, en, volgens de liberale *Chronique*, « allen gierigaards » zijt. DE TRAM.

ALGEMEEN VERSLAG der Werkzaamheden van 't Genootschap van S. Vincentius van Sint-Truiden gedurende het jaar 1897.

De ontvangsten voor het jaar 1897 beliepen de som van 3027.98 De uitgaven 2613.71

Overschot fr. 414.27

De uitgaven bestaan in:

11.346 ponden brood
57 volledige jongenskostumen.
17 broeken.
16 vesten of jagers.
17 hemden.
12 meisjeskostumen.
10 rokken
6 jakken (jaquettes).
1 paar bedelakens.
21 ledikanten.
37 matrassen.
40 sarges.
3 bedgordijnen.
2 stoelen.
171 paar klompen.
36 kilogrammen vleesch.
14 liters melk.
Reparatie van stoven tot beloop van 42 fr.
Hulpgelden voor eerste-communicanten 45 fr.

SOCIALE WERKEN.

Men schrijft aan *Le Bien du Peuple*: Ziehier de belangrijke mededeeling, die wij ontvangen uit Sint-Truiden: « Onder opzicht van ernstige en praktische sociale werken, treedt het kanton Sint-Truiden dapper vooruit. Onlangs deeldt gij uwen lezers het schoone Werk der werkmanswoningen, alhier opgericht, mede. Thans willen wij u melden dat, dank aan het initiatief van den Eerw. Heer Eyckens, pastoor van Halmael-Bevingen, eene regionale Melkerij komt opgericht te worden, welke zal bevatten: de *parochiën* van Sint-Truiden, Bevingen-Halmael, Melveren, Cortenbosch, Cosen, Nieuwerkerken, Binderveld, Runckelen, Gorssum, Wilderen, Aelst, Brusthem en Ordingen. Dit is als de kroon van al de andere sociale werken voor den landbouw, welke hier bloeien zooals de Boerenbonden, de Onderlinge Verzekering, de Veeverzekerings, de Raiffeisenkas, meestal aan de werkzaamheid van M. Eyckens en zijne medehelpers te danken.

Thans zijn er reeds ontrent de duizend koeien ingeschreven, wier melk verwerkt zal worden in de samenwerkende Melkerij, welke binnen kort ingericht zal zijn te Sint-Truiden, in een prachtig gebouw, milddadiglijk ter beschikking van het Comité gesteld door M. Alph. Geerts.

Reeds sedert twee maanden is de rechtgevendte akte der instelling van de Maatschappij geteekend. De vergadering heeft M. baron de Moffarts, van Kerkom, tot voorzitter gekozen, die, te zamen met den Eerw. Heer Eyckens, den Heer Honlet, plaatsvervangenden rechter van Sint-Truiden, en een lid van elke aangesloten parochie het bestuurend Comité vormen. Deze hebben reeds de hand aan het werk gelegd, en alles laat ons toe te hopen, dat de schikking der lokalen en de inrichting der noodige machines binnen eene maand zullen gedaan zijn; aldus zal de inhuldiging rond Half-Maart plaats hebben.

Men schrijft ons uit BORLOO: Hetgeen den eerlijken werkmans het meest grieft, is, dat hij blootgesteld is aan ziekten en ongelukken, want als de ziekte of het ongeluk aankomt heeft hij gauw zijne laatste penningen uitgegeven, en dan staat hem niets anders dan ellende en honger te wachten.

Een middel bestaat er, om dien ongelukkige ter hulp te komen: dit is de Onderlinge Bijstand. Het is jammer, dat die heilzame instelling niet overal gekend en ingericht zij. En toch het is zoo gemakkelijk en eenvoudig, zoo voordelig voor de werklieden en de Arbureelen. Zoo hebben wij drie jaren geleden in ons dorp dit allernuttigste Werk ingericht, en in dit jaar alleen hebben wij 280 fr. aan onze werklieden en kleine boeren uitgegeven, en er blijft ons nog eene schoone som, 800 fr., in kas.

Ieder lid betaalt maandelijks een halven

frank, zoodat hij voor zes frank recht heeft op een frank per dag gedurende zijne ziekte. 280 fr. is niet veel, zult gij zeggen, doch zie eens, het is toch bijna het loon van een jaar voor eenen werkmans, dien wij zoodoende van de ellende, misschien van de dood gered hebben.

In werkelijkheid hebben wij verschillende werklieden en burgers bijgestaan, of liever al degenen, die onze hulp ingeroepen hebben, door in onze Maatschappij te treden, en bezaten wij nog geld genoeg, om al de anderen te ondersteunen.

Gij ziet, dat ons Werk vooruitgaat. Wanneer zal eens iedereen begrijpen, dat die instellingen niet dienen tot winstbejag, maar wel tot openbering van den arme.

Weldra hopen wij insgelijks den landbouwer op andere wijzen ter hulp te komen: door eenen Boerenbond, eene veeverzekerings, eene Raiffeisenkas of iets dergelijks, en zeker door eene Melkerij, nu wij alle gemak hebben met de opgerichte Melkerij van Sint-Truiden.

Wij hoeven slechts onzen naam op te geven, een voldoende aantal koeien te laten inschrijven, en weldra zal men onze melk per kar aan ons huis komen afhalen, om ons 's anderendaags de afgelaten melk terug te brengen; zoodoende kunnen wij 100 fr. per koe en per jaar verdienen. En wie is daar niet genegen voor!

RENIER.

De geboden der socialistische kopstukken.

Het schijnt, dat de kopstukken der socialistische partij zich in geheime, vertrouwelijke zittingen vergaderen, en daar, in stede van te redekavelen over de ellenden van het arme volk, niet spreken dan van zaken veel belangrijker voor hen: smulpartijen, jagen, dansen, schouwburg, enz. De aanzienlijkste onder hen, en tevens ook niet de armste, die zoo iets als voorzitter van dit onvoorziene cerceltje is, — zijnde dat de volksmassa zich van hem en van zijne vrienden begint af te wenden, en die voor niets ter wereld zijn mandaat van Kamerlid willende verliezen, — komt zijnen gezellen de volgende tien geboden op te leggen als gedragslijn voor 1898.

't Is dank aan eene gelukkige onbezonnenheid, dat wij de gelegenheid kunnen waarmaken om onze lezers de geboden der socialistische kopstukken mede te deelen.

- Ziehier:
- I. Socialisten zult gij blijven, Doch alleen in oogenschijn.
 - II. Millionnaires zijn met veel schijven Moet voor 't volk u schandig zijn.
 - III. Slechts in spreken en in schrijven Moet gij werkmans willen zijn.
 - IV. 't Kapitalistenasr bekijven Zult gij steeds met hetsch venijn.
 - V. Goed'rendeelers zult gij blijven, Voor uw kiezersclub, in schijn.
 - VI. Wat alleen uw moed zal drijven, 't Is: in 't Parlement te zijn.
 - VII. Arbeidstakers zult gij stijven, Zonder geld, met woorden fijn.
 - VIII. Vrijeliefde met de wijven Moet gij zoeken lijk het zwijn.
 - IX. Eigendom moet diefstal blijven: Niet den uwen of den mijn'.
 - X. Immer zult gij hevig kijven Op 't gezag van groot en klein.
- Een der kopstukken heeft zich aan deze geboden niet willen onderwerpen, tenzij men er een elfde bijvoegde. Dit geschiedde naar zijnen wensch. En
- XI. Dikwijls moogt g' uw buikske stijven Op banketten en festijn.
- (Vertaling eenstuidend).

DE TRAM.

Mijnheer de Uitgever van De Tram,

Ik kan niet nalaten u te zeggen, dat ik met eene ware voldoening het artikel gelezen heb, waarin gij [onzen achtbaren Schepens bedankt, voor het werk dat hij reeds deed uitvoeren om werkeloozen te bezigen. Gij duidt den heer Schepens nog andere te verrichten werken aan, waarbij onze eerlijke werklieden in dit jaargetijde een beetje brood kunnen verdienen, wrij er bij particulieren in geen twee, drie maanden eenig werk te verrichten zal zijn. Maar, daar ik ook een voorstander van den werkmans ben, kom ik u verzoeken mijne gedachten te willen mededeelen, om aan onze werkeloozen eenigen tijd werk te verschaffen, in de vaste hoop, dat onze wijze en dienstwillige Gemeenteraad wel

eens rijpelijk zal willen overwegen of deze kunnen uitgevoerd worden.

Ik bedoel den steenweg Sint-Truiden op Zepperen, welke door den Staat, den Provincieraad en den Gemeenteraad reeds van over langen tijd aangenomen en goedgekeurd is. Het geld, schijnt het, ligt gereed om die werken aan te vangen. — Dus met een weinig goeden wil kan er dadelijk aan begonnen worden. En inderdaad, waarom zou de bedding of bereiding van den weg door onze werkeloozen niet kunnen gemaakt worden, om later de kasseing uit te geven?

Maar, zal men zeggen, de wet laat dit niet toe; de werken moeten in het geheel aanbesteed worden. Is dit waar, dan meen ik toch, dat met de aanvraag aan den Minister der openbare Werken te doen, en den toestand uit te leggen, waarvoor het geld gevraagd wordt, hij niet zal weigeren hiertoe zijne toestemming te verleenen.

In afwachting dat gij dit, mijn gedacht, in uw veel gelezen en geprezen weekblad zult willen inlassen, dank ik u op voorhand als vriend en bekende.

X.

Oorlog aan de teringziekte.

Het Bestuur der openbare Weldadigheid van Parijs bejvert zich thans om onder het volk te verspreiden: *Onderrichtingen over het bestrijden der teringziekte*, in korte, doch klare en duidelijke woorden samengevat. Deze onderrichtingen kunnen niet genoeg onder den man gebracht worden:

1° De teringziekte is de meest verspreide ziekte; 2° De tering is verijdlijjk; zij is ook geneesbaar; 3° Indien de teringziekte zoo gemeenzaam is, dit is te wijten aan dit feit, dat zij door de fluimen der zieken verspreid is. — Men kan dus de tering vermijden met den oorlog tegen de fluimen te voeren. De ziekte moet, te huis, nooit elders dan in een spuwbak, van water voorzien, spuwen; hij moet, buiten huis, op straat of in andere openbare vergaderingsplaatsen, bij gebrek aan spuwbak, nooit op den grond, maar wel in eenen neusdoek spuwen. — Elke fluim welke op den grond valt (hetzij op den vloer, op de tapijten der zalen of op de trottoirs, in de koetsen en de trams, kerken, enz.), verspreid de teringziekte. — Er zijn steden in Duitsland waar het verboden is, op straat fluimen uit te werpen, en straffen zijn er aangehecht, indien men betrapt wordt, evenals voor andere vuilnissen, welke men op straat brengt. — Dus niet meer spuwen, want elke fluim, welke vernietigd wordt, zijn zooveel teringziekten voorgekomen;

4° De spuwbak moet elken dag gezuiverd worden met hem in water te plaatsen, welk men dan vijf minuten laat koken. — Alle lijnwaad op hetwelk men zal gespuwd hebben, moet, evenals de spuwbak, vijf minuten in kokend water gedompeld blijven, of op eene andere wijze ontsmet worden.

Niet meer spuwen, a. u. b., dat is voortaan het ordewoord; 't is eene gemeene, vuile, walgijlike en ongezonde gewoonte.

Lichtstralen.

Men meldt — en wij deelen het onder alle voorbehouding mede — dat Z. H. Leo XIII eene nieuwe Encyclyk aan de geheele katholieke wereld voorbereidt.

De heilige Vader zou de gelooovigen bedanken voor de betoogingen van genegenheid waarmede de geheele christenheid zijn zestigjarig priesterjubilé heeft gevierd en, zinspelende op zijn hoogen ouderdom, zou hij eindigen met vermaningen, welke van deze encyclyk als zijn politiek en godsdienstig testament zouden maken.

—X—

Merkelijke verbeteringen worden voor den soldatendienst in Holland voorgesteld. De dienstdadigheid zou niet langer duren dan de tijd, noodig om de behandeling der wapens goed te leeren. Dit wordt geschat op acht maanden.

Daar de dienst aldus niet ondragelijk zou wezen, wordt de plaatsvervangings afgeschaft.

Nochtans zullen de welhebbers zich kunnen ontlasten van alle garnizoensdiensten, mits er andere soldaten voor aan te stellen en te betalen.

Priesters, kloosterlingen en een aantal andere personen, die een maatschappelijk

ambt uitoefenen, zullen vrij zijn van allen dienst.

Het Staatsbestuur zou aldus 2/3 der kosten voor het leger kunnen sparen.

Het socialistisch blad, Le Peuple, deelt een statistiek mede waarin de bijzondere fortuinen van Frankrijk en Duitsland worden opgesomd en voegt er bij: "Wat prachtige spijskaart voor de aanstaande maatschappelijke revolutie!"

Zulke verklaringen, aan de socialistische ontsnapt, zijn goed om weten en ook goed om onthouden.

Volgens Le Peuple, is het radicalisme een oude zieke leer, die zich reeds half in de schaduw en in de vergeetelheid bevindt.

Men moet bekennen, dat de socialistische niet zeer vleiend zijn voor hunne getrouwe bondgenooten.

Men zegt dat, na de kiezingen, de generaal-majoor Neyt, van de artillerie, Minister van Oorlog zal benoemd worden.

De zes Europeesche mogendheden, die het diepst in schulden zitten, zijn:

Frankrijk met 26 duizend 123 miljoen—678 fr. per inwoner.

Rusland, 16 duizend 276 miljoen—157 fr. per inwoner.

Engeland, 16 duizend 49 miljoen—402 fr. per inwoner.

Duitsland, 15 duizend 752 miljoen—301 fr. per inwoner.

Oostenrijk-Hongarye, 13 duizend 974 miljoen—321 fr. per inwoner.

Italië, 12 duizend 935 miljoen—412 fr. per inwoner.

Frankrijk en Italië zijn dus het ergst belast.

Wat opmerkenswaardig mag heeten, dat is, dat de gezamenlijke schuld van Frankrijk en Rusland, van den eenen kant 42 miljard 399 fr. beloopt, en deze van het drievoudig verbond 42 miljard 658 fr., dus naevogelijk.

Daaruit blijkt wel duidelijk, dat het de krijgslasten zijn welke de mogendheden zoo zeer in schulden steken.

Moet men slapen? moet men niet slapen... om oud te worden?

Een Amerikaansche geleerde, wiens naam ons ontsnapt, verklaarde onlangs, dat de mensch gemiddeld 200 jaren zou leven, indien hij zich gewende zeer weinig te slapen.

Vandaag meent een andere Amerikaansche geleerde, M. Talsa, te kunnen bevestigen, dat wij, indien wij er konden toe komen 18 uren per dag te slapen, gemakkelijk twee eeuwen zouden leven.

Kies nu, als ge durt.

Stads- en Provincieieuws.

Sint-Josephskring. — Morgen Zondag, te 9 ure, in O.-L.-V. kerk, Mis tot lalenis der ziel van het afgestorven medelid M. L. Rutten. Vergadering in 't lokaal te halvenegen, om van daar in stoet naar de kerk te trekken.

De Opracht der 25 nieuwe leden in het heerlijk versierd en schitterend verlicht lokaal is verleden Zondag buitengewoon plechtig en belangrijk geweest. Een geen wonder. Zij werd voorafgegaan en als het ware ingelicht door eene zoo treffende als aangename voordracht door den Z. E. Pater Gardiaan der Minderbroeders, wiens onverwacht vertrek door gansch de stad, maar bijzonder door de leden van den Sint-Josephskring met innige spijt zal vermen worden.

In dezelfde zitting hebben zich alweer vijftien nieuwe leden aangeboden, zonder zich te bekommeren met de op den duur noodzakelijke vergrooing van het reeds zoo ruim lokaal.

De Katholieke Eendracht, Maatschappij van Hoveniers, enz. — De volgende vergaderingen zullen in het lokaal, bij ALF.

FEUILLETON VAN DE TRAM. 48

Moeder Nel,

door HUB. DECOCK-CRETEN.

Drie maanden later bewoonden wij het buitengoed, had zij eenen rentmeester, eenen koetsier, twee koetsen, vier paarden, eenen lijfnecht, vier dienstmeiden en eene kamermeester. Ik moest niets doen dan haar gezelschap houden en medegaan waar zij te voet of in rijtuig zich naartoe begaf. Het was daar het aardich paradys. Al wat zich op het kasteel bevond, was jong en lustig; alleen de rentmeester kon een vijf en dertig jaar hebben, maar een fijne, geslepen kadé, die de waarde van het geld kende, maar voor hem, voor zijne beurs.

Dat was een gezellig, een gefluit, een gesnater van 's morgens tot 's avonds: alle dagen kermis, vermaak, dans en wijn dat hij over de tafel vloede. En was mijne meesteres uit, ergens te gast, naar stad of bezoek, dan leefden wij er toch lustig en nog lustiger op toe; dan ging de kat de koord op.

De rentmeester, een eerste huichelaar, die met de dochter van den onderwijzer vrijde, zond er alle dagen, onder het hoedje, zooveel wijn en vleesch en voorraad naartoe dat het gansch huizegezin er van leefde. Zij waren goed in de wol gekomen. Zijne beminde had sedert eenigen tijd de kostelijkste kleeren van het dorp aan, en had de schoone eer nog al dichtig beklapt te worden.

Verboden over te nemen.

BEETS, Dietersche poort gehouden worden:

1° Zondag, 13 Februari, te halftien, om van daar, onmiddellijk na de naamafroeping, in O.-L.-Vrouwekerk de Hoogmis, ter eere van de heilige DOROTHEA, te gaan bijwonen op boete van 25 cent. voor de werkende leden welke zonder wettige reden achterblijven. (Art. 37 der statuten).

2° Denselven dag, te drie ure. — DAGORDE. a) Kiezing;

b) Voordracht, door den Heer FRANS WOLFS;

c) Mededeelingen.

3° Zaterdag, 19 Februari, om 7 ure juist, Avondmaal, waarop al de leden vriendelijk uitgenoodigd worden.

Maatschappij van Onderlingen Bijstand. — Morgen Zondag, om halftacht 's avonds, algemeene vergadering in het Casino.

DAGORDE: Betaling van het maandgeld en der boeten.

Voor de armen — Zitting in het Seminarie. — Iedereen weet hoeveel goed het Genootschap van Sint-Vincentius te Sint-Truiden doet en niemand zal nalaten de Heeren die zich er mede bezig houden, te prijzen en te bewonderen. Zij verdienen voorzeker onzen lof en onze aanmoediging.

In het belang der armen, die zij ondersteunen, en om aangenaam te zijn aan de weldoeners van het Genootschap, hebben zij, voor toekomenden Zondag, een heerlijk Concert voorbereid.

Zij hebben zich de medehulp verschaft van liefhebbers der stad en van elders, en alles doet voorzien, dat het schitterend zal wezen. Al degenen die in de stad vocaal- en instrumentaal muziek lief hebben, al degenen die gaarne een schoon gezang hooren, zullen zich Zondag, om 3 ure, in de academiezaal van 't Seminarie bevinde.

Vergeten wij de armen niet, want hij die aan de armen geeft, leent aan God.

Ter gelegenheid der loting, was er Maandag buitengewoon lawijt op straat. Drinken, schreeuwen, vechten en tieren, ziedaar het spektakel dat menige mannen en vrouwen gedurende de drie eerste dagen werk gaven. De brave jas, zat als heel Polen, was 's eerste slachtoffer, en lag Maandag na middag reeds vroeg, gekwetst en bebloed, op het Politiebureau. Dinsdag nacht, logerden talrijke zat-lappen in den amigo, en menige dronken Eva werd door de zorgen der agenten naar huis gedaan. — Vraag eens aan Nissen wat werk hij gehad heeft.

Veel liever, veel liever drie jaar soldaat dan te leven, dan te leven, in den huwelijken staat! En wij roepen: Veel liever niemand gedwongen soldaat dan die walgelijke loting, dan die onrechtvaardige loting. Wanneer zal het soldatenleven een vrij vak zijn evenals al de vakken.

Vechtpartijen. — Maandag, niettegenstaande de voorzorgen genomen door de politie-overheid onzer stad, is Sint-Pieter het tooneel geweest van bloedige gevechten. Onnoodig te zeggen, dat het altijd dezelfde zijn, eenige belhamels uit de hel die, schijnt het, eenen onverzoenbaren haat gezwooren hebben aan eenige vechters van Sint-Pieter, en alle gelegenheden te baat nemen om elkander op te zoeken, aan te vallen en te verscheuren.

De dag der loting gaf hun hertoe weere een bijzonder gelegenheid. Van in den achternoen reeds zag men die kerels op St-Pieter rondzullen. Geen wonder dan, dat zich onstonds twee partijen gevormd hadden, welke elkander aan 't lijf wilden. Gelukkig was de politie in groot getal aanwezig, waardoor men zeker ongelukken zou te betreuren gehad hebben.

Te vergeefs trachten zij vanweerszijde de vechters te doen wijken: zij werden uitgescholden en in het uitdeelen van stompen en slagen niet gespaard, zoodat zij te eindelijk met den blanke sabel hebben uiteenge-slagen en terug de stad in gedreven. De houding der politie verdient allen lof; zij heeft veel verdragen en door de vingers gezien; maar toen het er op aan kwam ook deftig haren plicht gekweten.

Rond den avond zijn er nog verschillende van die mannen naar Sint-Pieter teruggekeerd, doch door de politie teruggedreven geworden. Later won men weer opnieuw beginnen, maar men liet het toen zoo ver niet meer komen, door aanstonds die kerels achter de grendels te zetten! Niet minder dan zeven of acht hebben 's nachts in den amigo hunne roes met hunnen strijdlust uitgeslagen. Het ware te wenschen, dat het gerecht eens kort spel met die vechters speelde, zoo

— Dat kon niet anders. En nu, zei Moeder Nel, terwijl zij beiden de potflesch nog eens aansprakten, van alle markten 't huis gekomen.

— De koetsier was bijna altijd dronken, en lag hier of daar in den paardstal, in de eene of andere krib te slapen. De lijfnecht, gekleed als een eerste muskadin, wandelde dagen lang den Engelschen hof rond met ge-laceerde handschoenen aan en eene fijne sigaar in den mond.

Hij bestelde maar sigaren en handschoenen van de fijnste soort, en alles op rekening van Madame. Op één jaar had hij voor 1200 fr. sigaren gehad. Hij speelde den grooten heer en kon een weinig van de piano. 's Avonds moest hij altijd zijne kunst voor den dag brengen, en dan was het altijd bal en Champagne voor meiden, knechten, en meisjes en jongens van rond het kasteel. Madame had kop in den lijfnecht.

Philip had zich menigmaal weer aangeboden; en om zich over Philip te wreken, moest haar lijfnecht in kleederen en in verteer Philip overal den baard maken. Of er over getaterd en geklapt werd, Moeder Nel; dat laten wij tusschen God en den molder; daar steek in mijnen neus niet tusschen.

— Dat is braaf, Suske, lapt Moeder Nel haren borrel uit; hooren zien en zwijgen, dat kan niet verbeterd worden. Toe! schenk nog eens vol.

En beiden fozeelden hun glaasje uit. — Nu wat de overige betreft, eens vrije met den beenhouwersgast, die ons het vleesch leverde. Alle Zaterdag, als deze het vleesch bracht, werd er eene duchtige flesch opgehaald en gedronken dat het kraakte. De andere speelde de groote Dame en bestelde soms vijftien kleeren gelijk voor de arme kinders

niet zal die tijd immer meer aangroeien, het getal ruziemakers van weerszijde vergrooten en vroeg of laat zal men doodslag of andere ongelukken te betreuren hebben. En wie weet, of het dan niet eens onnoozele zal zijn die het zal moeten bezuren, immers wanneer die onverlaten dat en vol zijn, is de naam voldoende om hunne verwoedheid te ontsteken en u aan 't lijf te vallen.

(Medegedeeld).

Een proces is door de stad ingediend tegen den ondernemer der Werkmanswoningen, in de Leopold II straat en op de Leegbeek. De commissaris der buurtwegen, in name der stad, doet een aanklacht omdat gezegde ondernemer het alignement niet gevolgd heeft! Deze zaak belangrijk zijnde voor vele onzer lezers, beloven wij hun den uitslag er van mede te deelen.

Soort zoekt soort? — Het smaadblad van Mechelen (Antw.) genaamd Salvator! uit hetwelk ons stadelijk smaadblaadje zijne schoonste artikelen raapt, is op 9 Februari voor laster veroordeeld tot 1000 frank schadevergoeding en 3 inlasschingen in gazetten van het arrondissement. De lijfswang is gesteld op drie maanden.

De V. Burger, welke geene personaliteiten maakt, als er kwestie is van vrienden, zal niet spreken van dit ongeluk aan zijn collega in eerrooverij overkomen!

Gisteren Vrijdag na middag kwam eene hondskar in vollen draf uit de Koostraat gereden en daar de voorman, dronken zijnde, op het vaartug zat, kon hij het niet meer inhouden, toen het op de Houtmarkt op eenen zavelhoop terecht kwam, waar kinderen aan 't spelen waren. Een derzelve werd min of meer erg gekwetst, terwijl de anderen het gevaar nog hadden kunnen ontvluchten.

Men zou die mannen, zat of nuchter, dienen te verplichten langs hun gespan te gaan, in plaats van er op te zitten en door hun gewicht den last der arme dieren nog te verzwaren.

Dynamiet te Sint-Truiden. — Woensdag waren werklieden bezig in de statie eenen wagon kolen te lossen, toen er een tusschen de zwarte brokken eene kardoes dynamiet vond, welke waarschijnlijk door eenen mijnwerker in den koolput verloren of vergeten werd. Deze nam de kardoes op en droeg ze mede. Onderweg ontmoette hij eenen politie-agent aan welken hij toevertrouwd, dat hij dynamiet op zich droeg en dreigde... van gansch de stad te doen springen... of liever van ze af te geven aan den politie-commissaris. Hetgeen dan ook geschiedde. — Voorzichtig, jongen, als ge nog zulk eene gevaarlijke machine ontwaart!

BRUSTHEM. — Gij had gelijk, Tranneke, toen gij over eenige weken schreeft, dat de liberale en socialistische pers nooit personaliteiten maken, als het een hunner mannen geldt, maar zich de oneerlijkste personaliteiten veroorlooft als het eenen katholiek, ware het zelfs een Beernaert, betreft. Wij hebben er hier vroeger staaltjes van gehad, thans ondervinden wij het nog eens, zulle!

In De V. Burger van Zondag staat geschreven: L., te Brusthem. — Personaliteiten laten wij zoo veel mogelijk weg. — (Omdat onze vrienden en vriendinnen in 't spel staan).... — O schijnheilige kluchtspelers van kwajongens, dat gij zijt!

VELM. — Woensdag viel de genaamde E. K., uit het veld naar huis keerende, van zijn paard met het ongelukkig gevolg dat hij zich den arm brak.

ZEPPEREN. — De genaamde V., oud 61 jaar, geboren te Zepperen en woonachtig te Luik, overleed op 3 Februari, verpletterd door den elektrischen tram onder welken hij gevallen was. De begrafenis had plaats Zaterdag, 5 dezer.

— Dank aan onzen achtbaren en ieverigen burgemeester, M. Ernest Jammaers, zal onze gemeente weldra een heel ander uitzicht hebben, en al zijne oude en modderige straten zien verdwijnen. Rond de 40 wagons steenen zijn reeds te Ordningen afgelest geworden, om nieuwe kiezelwegen in ons dorp aan te leggen. Het vervoer per wagon is bijna gratis, dank aan de subsidie van tien miljoen, verleden jaar gestemd, en de inwoners karweien met veel plezier; want het aanleggen van steenwegen is een der reddingsmiddelen van den landbouw. Mogen andere gemeenten en steden dit begrijpen!

WELLEN. — Vreeselijk ongeluk. Don-

van het dorp. Des winters stond er altijd een hoop armen voor de poort, de eene voor deksel, de andere voor brand. Ik weet niet hoeveel wagons brand er op eenen winter worden ingedaan, meer dan voor twee suikerfabrieken. — Maar, zei Moeder Nel, ik geloof dat gij het voornaamste overslaat.

Op deze woorden sloeg hij vluchtig de oogen neder en hernam dan: Ik zal alles vertellen tot het einde toe; de kamenierster nog en dan ik. Nu, deze was een lief kind van achtien a negentien jaar, levendig gelijk kwik-zilver; altijd lachen, zingen, huppelen en snateren. Zij had eene zuster die een pensio-naat hield van jonge jufvrouwen. Nu en dan kwam hare zuster met eenige leerlingen af, en dan werd er feest gehouden. Onder de vacantie had zij altijd twee of drie meesters redden zij met de koets naar de eene of andere plaats, waar het kermis was en er kon gedanst worden. Dansen was het leven der kamenierster. Hare kamer was eene apotheek van alle soorten van reukwerken, en de bottinnen die zij op één jaar doorliep in katsen, bratsen en springen, konden schier niet geteld worden, en dit alles maar op rekening van Madame.

Nu wat anders. Op zekeren avond dat ik met Madame alleen in den Engelschen hof aan 't wandelen was, gaf ik mijnen boezem lucht en vertrouwde ik haar mijn achterden toe. Ik vrijde met eenen geringen jongen van een naastgelegen dorp. Frederik was zijn naam. Zijn vader was een rade-maker. Maar hij was in de loting gevallen en moest binnen een paar maanden onder dienst gaan.

— Gij zijt dan wezenlijk van zin met hem te trouwen? vroeg mij mijne meesters.

derdag trad alhier zekere P. Robyns in den echt. Te die gelegenheid vermaakten zich met hem de vrienden en geburen tot laat in den avond. Zoodat het in onze omstreken nog het noodlottig gebruik is, werd er nu eens dichtig geschoten en menig gins ter eere van het jonge paar geleid. Helaas! alle feestjes hebben een einde, maar niet zoodat het onze op de droevigste wijze.

Des avonds, alvorens naar huis te keeren, moest er nog een laatste pintje gepakt worden. Men begaf zich dan naar de herberg; de nieuwgetrouwde ging voorop, doch nauwelijks was hij het voorhuis binnen, of een schot, dat onvoorzins losbrak door het struikelen van een der geroevdragers, trof hem in den nek en de ongelukkige viel morsdood.

Het Parket heeft Vrijdag een onderzoek ingericht, doch de onvrijwillige dader is in vrijheid gelaten.

LOMMELE. — Verschrikkelijk gevecht. — Vier mannen doodelijk gekwetst. — Een hevige gevecht heeft Zondag te Lommel plaats gehad. Vier der vechters zijn op het uiterste, ten gevolge van de talrijke meststeken welke zij ontvingen.

Het Parket van Hasselt is ter plaatse geweest, om een onderzoek te doen.

Een koninklijk besluit van 31 Januari machtigt M. Warnants, Hubert, bij zijn ambt van gemeenteraadslid van Viermaelroodt dat te voegen van gemeentevanvanger derzelfde plaats.

Bij koninklijk besluit van 8 Februari wordt M. de Graaf de Renesse, Theodor benoemd tot burgemeester der gemeente Beverst, arrondissement Tongeren.

NIEUWE TRAMWEGEN IN LIMBURG.

De Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen is vergunninghoudster verklaard van eenen buurtspoorweg van Hasselt naar Herck-de-stad, en van eenen buurtspoorweg van Luik naar Wilhagne.

BEERINGEN. — Met genoeg kunnen wij uit goede bron aankondigen, dat de vergunning van den buurtspoorweg Hasselt-Beeringen aan de handteekening des Konings onderworpen is.

Alle hinderpalen, welke opgeworpen zijn geworden voor de inrichting der wielrijdersbaan, langs dezen ijzeren weg loopende, zijn opgeheven. Het Bestuur van Bruggen en Wegen, welke de oplossing verscheidene maanden tegenhield, heeft erkend dat de onkosten van dezen rijwielerweg niet moeten gedragen worden door de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.

Het Staatsblad meldde deze week het besluit dezer concessie.

CORTESSEM. — Tram Hasselt-Oreye. — Het is stellig zeker dat deze lijn vóór het einde van den aanstaanden zomer ten minste van Hasselt tot Loon zal voltrokken zijn.

PS. Dit bewijst dat, overal waar een tram aangeleggen van tramwegen ter harte neemt, men spoedig eene beslissing bekomt. In Sint-Truiden schijnt men te willen wachten tot het jaar één als de nulen preeken, om wakker te worden... wanneer? Als het misschien te laat zal zijn.

Zoo veel onverschilligheid wordt laakbaar.

Uitslag der loting van de stad St-Truiden voor de lichte van 1898.

Table with 2 columns: Laagste nummer 116. — Hoogste nummer 407. Lists names and numbers of voters.

— Ik antwoordde van ja, maar dat ik niet wist hoe zulks nu nog mogelijk zou zijn.

— Daar moet gij u niet over bekommeren, sprak zij; wij zullen hem eenen plaatsvervanger koopen, en verder zal ik u eene van mijne hoeven rond het kasteel geven, waar gij kunt op wonen gaan.

Na veertien dagen was de remplaçant gevonden, en gingen wij, Frederik en ik, bij den pastoor ondertrouwen. De rentmeester zou ons overigen op de hoeve ordentelijk ingesteld hebben.

— Maar hoe wonder is het hart van den mensch! zuchtte mij Madame op hare beurt; ik kan immers Philip niet vergeten; gij weet het, ik heb al gedaan wat ik kon, en blijf als met zijn gedacht betoverd. Wat dunkt u, zou ik met hem nog gelukkig kunnen zijn? Hier is toch op het kasteel een meester noodig; hij is al een weinig ouder.

— En gij rijk geworden, sprak ik; de voldoening van uw hart moet uw geluk uitmaken.

Er werd dan besloten dat ik Philip eens zou maken op het kasteel te lokken. De gelegenheid was weldra gevonden, en de oude liefde schoot weer in vuur en vlam. Zijne ouders waren er nu niet meer tegen, en de oude molder begon al te spreken van zijnen molen te vernieuwen en te veranderen, zoodra Philip zou getrouwd zijn. Niet een der dienstboden die Philip kon uitstaan; want, dachten zij, als hij hier komt, is ons rijk uit.

— Maar, altemaal kasteelen in de lucht, helaas! Wij hadden allen zoo zorgeloos geleefd dat, na verloop van weinige jaren, alles op was, en dat de schulden uitbraken gelijk een zwerm wespen. Alles werd vóór de deur verkocht, nog geen hennepium werd er gelaten.

En Philip liet weer mijne meesterschie-

Table with 3 columns: Names and numbers of voters for the election.

Openstaande plaatsen.

Collego van Beeringen. — Onderwijzer voor de voorbereidende klas en gymnastiek. — Jaarw. 1300 fr. — Aanvragen aan het Gemeentebestuur van Beeringen vóór den 18 Februari.

Ryckel (Limb.). — Onderwijzer. — Jaarw. 1200 fr., woonst en hof. — Aanvragen aan het Gemeentebestuur.

BINNENLAND.

BRUSSEL, 7 Febr. De nieuwe reiswagen van den Graaf van Vlaanderen is Vrijdag geproefd met een bijzondere trein. Het is een prachtstuk, bestaande uit eene toiletkamer in gebroederde zijde, een salon in stijl Louis XVI, een compartiment voor het gevolg, in Italiaanschen notalear, een compartiment voor het verwarmingstoestel, waterleiding, enz. Al de vertrekken zijn electrisch verlicht. Men heeft gezegd, dat het rijtuig honderd duizend frank had gekost. De Etoile verzekert, dat de prijs niet hooger loopt dan 65,000 fr.

— Welverdiende onderscheiding. — Onder de bebroekenden van de wedstrijden der wereldtentoonstelling van Brussel, bemerkten wij met veel genoegen den naam van den Heer JEAN DUMONT, directeur der Beroepschool voor letterzetteren te Brussel, welke aan de Jury zijn nuttig en belangrijk werk, Vade-mecum du typographe, onderworpen had.

Het is een zeer vleiende uitslag voor onzen begaafden landgenoot, vooral als men in aanmerking neemt, dat Dumont's Vade-mecum het eerste Handboek voor letterzetteren is door een Belg geschreven, en dat de palm betwist werd door gelijksoortige Fransche werken.

Tengevolge van dezen schoonen uitslag is de Heer Dumont Ridder der Leopoldsorde benoemd. — Hartelijk proficiat!

— Valschmunterij. — 30 verdrachten. — Er gaat geen dag om, of men zie te Brussel en omtrek valsche geld, dat men in betaling krijgt, of dat men soms, zonder het te weten, zelfs wilde uitgeven.

Wij hebben meer dan eens gewezen op het gevaar, waaraan sommige personen zich blootstellen, die, niet onwetend, dit geld opnemen willen uitgeven, zeggende: "Ik ben er ook mee bedrogen geweest."

Welu, het Parket van Brussel zal een dertigtal personen vervolven, die meenden, andere te mogen bedriegen, omdat zij zelf bedrogen werden.

Het feit wordt voorzien door het strafwetboek, art. 170, dat zegt: "Degene die voor goed geld, nagemaakte stukken ontving en deze, na daarvan kennis genomen te hebben of doen nemen, terug in omloop heeft gebracht, zal gestraft worden met eene boete van 20 tot 1000 fr."

(Handelsblad).

LUIK, 7 Febr. — Gedurende eenen twist tusschen twee jongelieden, viel een meisje

ten, die hij alleen voor haar geld zou getrouwd hebben. De dag dat wij ons allen moesten verlaten en vaarwel zeggen, zal mij mijn leven lang geheugen. Allen vloegen wij aan den hals van Madame en weenden wij gelijk de kinders. Nooit heb ik een beter hart gevonden, maar, eilaas! te onbedacht en te onbedreven om haar fortuin gade te slaan. Zij meende, dat het niet op kon. Doch, zij troostte zich.

— Bah! riep zij, wij hebben samen eens lief gedroomd, en een half miljoen zou ik nog geven om de menschen en bijzonderlijk Philip te leerf kennen. Als gij rijk zijt, zijt gij eene zon; als gij arm zijt, nog geen nachtluchte.

Van daar is zij naar Brussel op eenen modewinkel gaan werken; en wat verder van haar gekomen is, weet ik niet.

Remplaçant, hoeve en huwelijk viel voor mij ook in duigen. Frederik trok op naar de soldaten. Hij zwoer mij nog in het hennegaan eeuwige liefde en zei: Zoodra mijnne massa zal betaald zijn, kom ik af en trouw met u.

In den beginne schreef hij mij alle maanden. Doch de brieven begonnen wat langer te wachten. Soms twee en drie maanden, ook al eens een half jaar. Maar dan kwamen zij menigvuldiger, en vroeg hij maar gedurig geld, geld om zijne massa te betalen, zei hij. Ik zond op al wat ik kon, maar die massa duurde en bleef dueren. Men zegde, dat die massa maar voorwendels waren, om mij geld af te troggelen. Ik wou het nog niet gelooven. Op zekeren dag was mijn Frederik naar de Indische Indes vertrokken, en sedert heb ik hem ik geene tijding meer van hem gehad.

(Wordt voortgezet.)

Nederlandsch

AU GATEAU DÉLICIEUX
Maison Dussart-Denvoz,
 Pâtissier, Confiseur, Glacier, Fabricant de pain d'épice,
 rue de Tirlemont, 47, Saint-Trond.

La Maison se recommande spécialement pour *pièces montées, glaces, sorbets*, et tout ce qui concerne diners, soirées, etc.
 Grand choix de *Boîtes pour cadeaux de baptême.*
 CHOCOLAT de « l'Union des Patrons-Pâtissiers de Belgique », le meilleur, le moins cher et qui ne peut être vendu que par les membres. Prix, à partir de 1 fr. les 500 gr.
Expédition en province.

TE KOOP
BIJ FRANS CLAES-LEKENS
 Aannemer van openbare Werken
Nieuwe Steenwegstraat, 28, St-Truiden
 40.000 vierkante meters Plancher geschaafd en geklikt 4/4 en 3/4.
 300 kubieke meters Bruggen van alle lengten en dikten.
 300 kubieke meters Dantzig-Balken van alle lengten en dikten.
 Al dit hout is gewaarborgd van eerste kwaliteit en heeft gediend voor de timmerwerken der Expositie van Tervuren. Alle concurrentie onmogelijk.

Belangrijk bericht.
 De ondergetekenden maken hunne kanten bekend, dat zij, te beginnen van den 1 Januari 1898, in staat zullen zijn hun de **KALK VAN MOHA** geregeld in vier dagen tijds af te leveren. Voor iederen dag vertraging heeft de besteller het recht 10 fr. te eischen.
 Gebroeders MASSA,
Gazometerstraat, St-Truiden.

Avis important.
 Les soussignés portent à la connaissance de leurs clients qu'à partir du 1 janvier 1898 ils seront en mesure de leur livrer de **LA CHAUX DE MOHA** endéans les quatre jours. Pour chaque retard le client aura droit à 10 fr. par jour.
 MASSA frères,
Rue du Gazomètre, St-Trond.

BOOMKWEKERIJ
Guill. Smolders-Clerinx,
Boomkweker, Houtmarkt 35,
 maakt zijne talrijke kalanten bekend dat zijne KWEKERIJ voorzien is van eene groote keus **PLANTEN**, namelijk duizenden gefirfelde en wilde Kerse-, Appel- en Pereboom, hooge en lage stammen. Eene groote keus Canadabomen van 3 en van 4 jaar. 50 duizend Doornehaag, gesneden en ongesneden.
 Prijs, ongesneden, te beginnen van 2 fr. de 100; van 1 m. tot 1m70, 5 fr. de 100. Afgesneden van 0m70 tot 1m70, 8 fr. de 100; van 1 m. tot 2m50, 10 fr. de 100. Allerschoonste Kornoeljehaag. Sieraad- en Boschplanten. Alles aan de laagste prijzen en buiten alle concurrentie.
 Hij heeft de eer zich aan te bevelen voor de planterijen.

HERMAN GEETS ZON
GAREEL- EN ZADELMAKER
Stapelstraat, 50, tegenover St-Martin's kerk, te Sint-Truiden.
 De ondergetekende HERMAN GEETS ZON heeft de eer het publiek bekend te maken dat hij van 1 Januari 1898 gevestigd is als **Gareel- en Zadelmaker** in de *Stapelstraat, 50, tegenover de kerk van Sint-Marten te Sint-Truiden.*
 Van jongs af in den stiel opgeleid en geoefend in de welbekende werkhuisen zijns vaders, komt hij zich thans als volmaakte en ervaren **Gareel- en Zadelmaker** in de algemeene gunst aanbevelen.
 Goed verzorgd en duurzaam werk, vaardige bediening en zoo laag mogelijke prijzen, zijn de voordeelen waarmede hij bijzonder zal trachten zich eene goede klandizie waardig te maken.
 HERMAN GEETS ZON,
Stapelstraat, 50, Sint-Truiden.

Abonnements et Vente en gros
DE TOUS LES JOURNAUX DE MODES
 du Monde

En vente chez
 tous les
 Libraires
 sérieux

LA TAILLEUSE
 Grand Journal de Mode Parisien
 Paraissant
 le 1er et le 16

LA MODE ILLUSTRÉE
LE FAVORI DE LA MODE
LA SAISON
LE WIENER CHIC
LA NOUVEAUTÉ

GUIDE DES COUTURIÈRES
LE MESSAGER DES MODES
LE COQUET

LA MODISTE PARISIENNE
LE MONITEUR de la MODE
Le Journal des MARCHANDS TAILLEURS

5 fr. par an avec patrons
 9 fr. avec gravures colorées,
 grands panoramas et patrons.
 Spécimen gratis

P. IMANS, 67, rue de l'Écuier, Bruxelles
 GROS ET DÉTAIL
CATALOGUES ILLUSTRÉS GRATIS

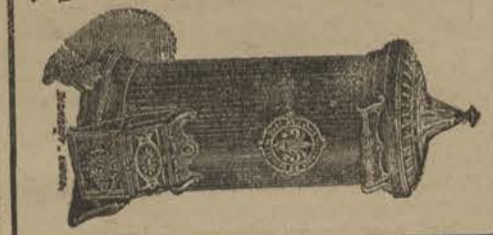
HUIZEN te huren
 Half-Maart 1898 :
 Twee schoone huizen voor renteniers of ambtenaars, in de Tivolistraat, n° 1 en 3.
 Een schoon huis op de Beekstraat, dicht bij het Seminarie, bewoond door den Heer Ant. Nackom.
 Een welgelegen huis voor allen handel, Statiestraat, n° 15.
 Half-Juli 1898 :
 Een schoon en groot Renteniershuis met serre, remise, paardenstal en schoonen hof, in de Statiestraat, n° 14.
 Zich te wenden bij M. J. GOVAERTS, Markt, 60.

SCHOENMAKERIJ
 zeer gunstig gekend om de goede hoedanigheid van 't leder.
Wilt gij een paar finke duurzame SCHOENEN OP MAAT?
 wend u tot de voordeelige Schoenmakerij **Frans Van der Poorten,**
Kazernestraat, te St-Truiden,
 vlak tegenover de kazerne. Daar kan men vooral schoenen op maat bekomen heel bijzonder geschikt voor buitenmensen, kooplieden en schoolkinderen.
 Billijke prijzen. — Met eene enkele bestelling kan men zich overtuigen.

In den Gouden Mortier.
ALFONS LUX, DROGIST
50, Brusthemstraat, St-Truiden, 50
 Magazijn van Drogerijen
 droge en gereed gemaakte Verven, Vernissen, Polie, Lak, Borstels, Sponsen, Vensterleders, Matten, Stoppen, Jenever, Likeuren en fijne Specerijen.

Groote keus Breukbanden en elastieken Kousen.
 Bijzondere plaats voor 't aanpassen derzelve. Allerstrengste geheimhouding.
 Lavementbuizen, Luchtkussens, enz. Alles aan zoo laag mogelijke prijzen.

Stoof-enkachelmakerij
 van Lambert HAEREN,
 Valkensmarkt, te Sint-Truiden,
 nabij de kerk der H. P. P. Mindervoeders,
 tegenover den heek der Kermarkt.
 Groot assortiment Stooven en Kachels, zwart, gepolijst of genikkelend, in alle grootte en van alle prijzen.
 Ovens van alle modellen, gemanteld en eehulden. — Proefkachels voor salons en eethuizen.
 Formaten — Keukenrook, enz., enz.
 Prijzen buiten alle concurrentie.
 Men gelast er zich niet de reparatien van al wat de stoof- en slootmakerij betreft.

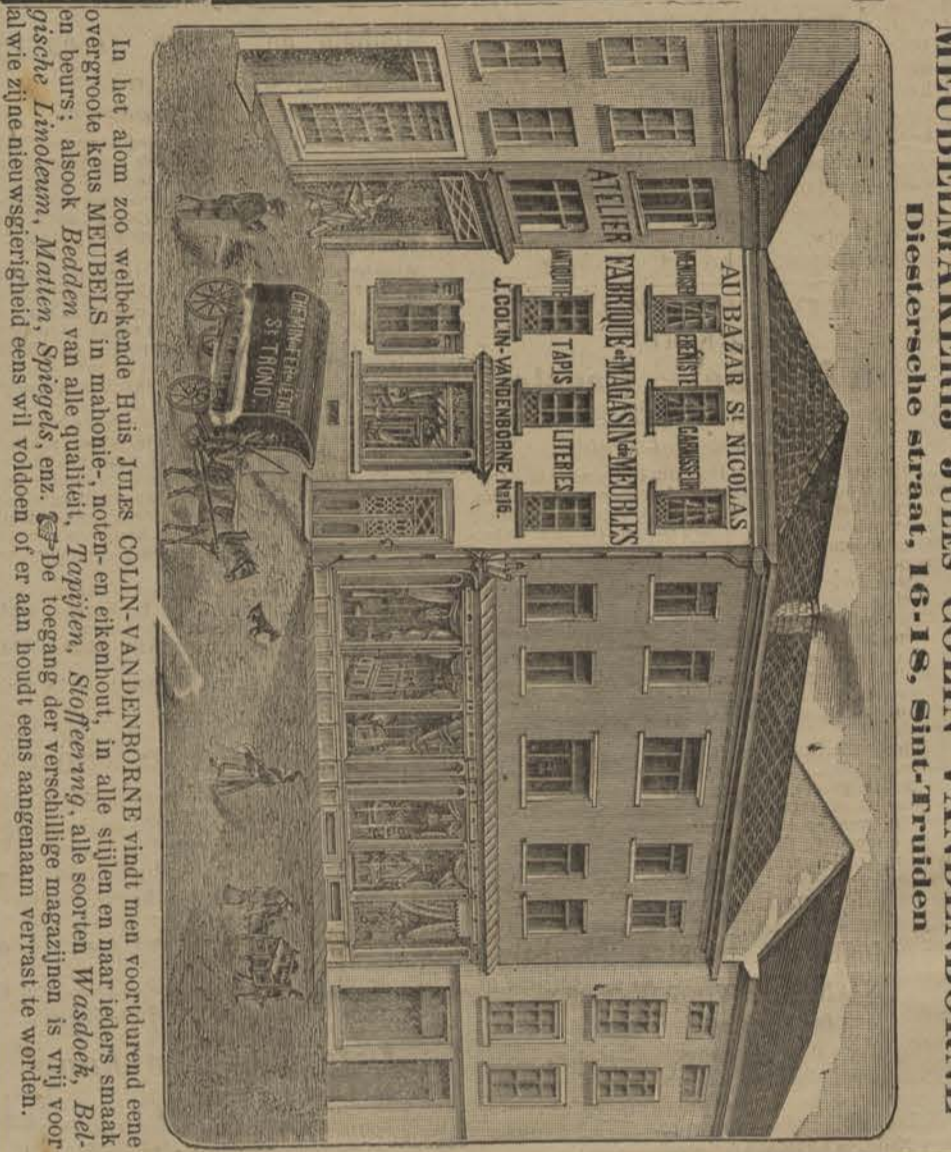
ENGLISH-BITTER
 waarvan er maar één depot in België is,
 TE WETEN, BIJ DE
W. HUBERT VANWEST,
 Groote Markt, 2, St-Truiden.
 Het ENGLISH-BITTER, die zoo smakelijke likeur, is ook heden algemeen bekend voor hare verscheidene genezende hoedanigheden. Zij vereenigt dus het aangename met het nuttige. Regelmatig genomen des voormiddags of 's avonds, vóór het slapen gaan, helpt zij de digestie, zuivert het bloed en stillt de zenuwen. — Het ENGLISH-BITTER is daarenboven een uitnemend bewaermiddel tegen het beslag of geraaktheid, tegen alle zwaarlijvigheid, lichaamsverstopping, opstopping der lever, wormen, zuur en ander ongemak in de maag en ingewanden. Hetzelfde bevocht krachtig de zinking op de borst en het koliek. Maar het kan niet genoeg geprezen worden als een slijmverdrivend middel, want het zuivert op eene ongevoelige wijze het lichaam van deze en andere soortgelijke kwade humeuren, en belet die ook van in het lichaam te komen. Het slijm, gelijk men heden genoeg weet, is een zeer schadelijk vocht, waaraan men de meeste ziekten te wijten heeft.
 Het ENGLISH-BITTER, des morgens en des avonds genomen, verdrieff en voorkomt dus al wat aan 't lichaam schadelijk is, heeft daardoor den allerbesten invloed op de borst, maag en ingewanden, en kan gevolgentlijk niet dan het lichaam in eene volkomen en frissche gezondheid onderhouden.

LES ANTHRACITES
 A SAINT-TROND

Les Charbons anthraciteux du Puits St-Charles
 des Houillères-Unies du Bassin de Charleroi, ne produisent pas de machesfers. Ils se consomment lentement, sans aucune flamme et sans la moindre émanation.
 Le charbon incandescent reste longtemps rouge-blanc et finalement se désagrège en une cendre blanchâtre, impalpable comme la cendre du cigare.
 Dépôt à St-Trond, chez L. PLINGERS-RADOUX, Marché-au-Bois, 10.
 La Maison Ed. TAYMANS, de Bruxelles, qui fabrique les *Poêles-Taymans* à feu continu et qui s'est assuré le monopole de la vente en Belgique des 50/80 m^m du Puits St-Charles, a conféré le dépôt pour St-Trond à L. PLINGERS-RADOUX.

Prix sur wagon à Ransart.
 Calibre 50/80 m^m. fr. 21,00 les 1000 kil.
 " 30/58 " " 24,50 " "
 " 17/30 " " 19,08 " "
 " 15/25 " " 18,00 " "

Prix rendus franco à domicile à Saint-Trond.
 Les prix ci-dessus majorés de fr. 6,50 les 1000 kil. par 5000 kil. minimum, et de 5 fr. les 1000 kil. par 10,000 kil. minimum.

MEUBELMAKERIJ JULES COLIN-VANDEBORNE
 Diestersche straat, 16-18, Sint-Truiden

HUIS VAN VERTROUWEN.
GEBREVETEERDE EN GEDIPLOMEERDE RIJTUIGMAKERIJ E. VANSLYPE,
 21, Brusthemstraat, te Sint-Truiden, 21
 Bij gelegenheid te koop
 Soliede en sierlijke RIJTUIGEN van allen aard, zoo goed als nieuw en in den besten staat, zooals : landaus, calèches, groote en kleine breaks, omnibussen, dogcarsop 2 en 4 wielen, coupés, clarences, wagonnetten, phaëtons, coureuses met en zonder kap, vis-à-vis, Engelsche tilbury's, Antwerpsche karren, Schriftelijke waarborg voor twee jaren.
 Verandering en vernieuwing van rijtuigen in allen aard. Zorgvuldige en spoedige bediening, aan gematigde prijzen.
 Alle rijtuigen in reparatie komende, worden kosteloos afgehaald en teruggevoerd.
 ALTOOS TE BEKOMEN allerlei soorten van nieuwe RIJTUIGEN, volgens de laatste modellen. Alles op het best verzorgd, afgewerkt en schriftelijk gewaarborgd, aan prijzen buiten alle mogelijke concurrentie.
LAATSTE NIEUWIGHEDEN

Spoedige en verzorgde reparatie der schoeisels
 IN SINT-ANNA
Huis ELISE VAES, Ridderstraat, bij de Botermarkt
 Het Magazijn is voortdurend voorzien van
6000 paar Occasieschoenen
 van alle slag
 als Mans-, Vrouwen- en Kinderbottinen, Schoenen voor Eerste-communicanten, Pantoffels, zware Werkmannschoenen, enz.
Alles, in ieder van eerste kwaliteit, keurig en solied afgewerkt,
altijd aan halven prijs
 Groote keus van GALOCHES (Engelsch merk) aan 1 fr. goedkooper dan elders
 Om reden der uitbreiding van den Schoenhandel
UITVERKOOP van alle Ellegoederen en Gemaakte Kleederen
 aan alle aannemelijke prijzen, om zoohaast mogelijk de plaats te ruimen.
Alles in 't groot en in 't klein

St-Trudo's Bierbrouwerij
Wed. Ferd. VANDEN HOVE-CLAES & zonen
 Nieuwe Steenwegstraat, 50, Sint-Truiden.
DIPLOMA'S
 Antwerpen, Wereldtentoonstelling 1894. — Gent, internationale Wedstrijd 1896
 Brussel, Wereldtentoonstelling 1897.
PRIJZEN DER BIEREN
 BRUIN en WIT BIER, 13 fr. den hectoliter. — TAFELBIER, 10 fr. den hectoliter.

Kalkovens van Moha.

De ondergetekende heeft de eer hare talrijke kalanten en het geëerd publiek bekend te maken, dat zij, evenals in het leven van haren echtgenoot, een groot contract gesloten heeft met de gekende **Kalkovens van Moha.**
 De bestellingen zijn gewaarborgd binnen de drie dagen verzonden te worden.
 De aanhoudende toeneming harer klandizie is eene waarborg dat de **Kalk van Moha** van allereerste klasse is.
 Hare magazijnen zijn altoos voorzien van eerste kwaliteiten van **Kolen, Briquetten, Anthracite** voor Amerikaansche stoven, enz.
 Door de spoedige en nauwkeurige bediening hoopt zij met vertrouwen de gunst van eenieder te genieten.
 Wed. J. GROVEN,
Naamsche poort, St-Truiden.

Uiterhand te huren
 Een GEDEELTE van 't kerkje, genaamd van **Sint-Augustinus**, in de Stapelstraat, tegen de Middelbare school.
 Zich aan te bieden op de Bureelen der Godshuizen, te Sint-Truiden.

AAN ALLERHANDE
beambten, handelaars, eigenaars,
 ENZ., ENZ.
ALLE KAPITALEN
 TE BEKOMEN
 te beginnen van 2000 frank, hoe groot zij dan ook wezenmits onderpand, terug te geven op 5, 10, 15, 20 en meer jaren per jaarlijkse aflossing of annuïteiten als volgt, voor een kapitaal van 100 frank, dus interest ongeveer 3,35% :

Duur der LEENING.	Jaarlijkse BETALING.	Duur der LEENING.	Jaarlijkse BETALING.
5 jaren	fr. 23,47	13 jaren	fr. 11,02
6 "	20,08	14 "	10,47
7 "	17,67	15 "	10,00
8 "	15,86	16 "	9,59
9 "	14,45	17 "	9,22
10 "	13,33	18 "	8,90
11 "	12,42	19 "	8,62
12 "	11,66	20 "	8,36

 NB. Mits de betaling op hooger aangehaalden voet gedurende een zeker getal jaren, zijn kapitaal en interesten afgelost.
 Verkrijgbaar voor bijzondere en voor openbare gestichten, obligatien met premien van fr. 250 en fr. 500, uitkeerbaar bij wijze van loting en andere obligatien van fr. 100, van 500 en 1000, aflosbaar op vast tijdstip, alle interest opbrengende tegen 4 ten honderd 's jaars.
 II. TE BEKOMEN *sonder enigen waarborg*, door alle beambten van Staat, provincie, gemeente, nationale Bank, maatschappijen van ijzeren- en spoorwegen, tramways, omnibussen, bureelen van Weldadigheid, burgerlijke Godshuizen, Kerkfabrieken, enz. *Alle borgstellingen of cautionnementen (cautionnements van officieren en gendarmen uitgesloten).*
 III. Allerhande CONTRACTEN van levensverzekering, bevestiging van kinderen en lijfrenten, Maatschappij *The Mutual Life Insurance Company of New-York*, opgericht in 1843, de grootste en rijkste Levensverzekeringmaatschappij van gansch de wereld.
 Haar waarborgkapitaal bedraagt meer dan 900 miljoen frank.
 Als onderlinge maatschappij heeft zij geene actionarissen of aandeelhouders. Alle winsten behoreen alzoovan rechtswege aan de verzekerden.
 De Maatschappij is onderworpen evenals al de anderen van dezelfde aard, aan het bijzonder en voortdurende toezicht van het Gouvernement van den Staat van New-York. Zij neemt de bevoegdheid aan der tribunaal en gerechtshoven van het rechterlijk arrondissement Brussel, voor de oeneigheden die er zouden kunnen ontstaan nopens hare werkingen in België.
 IV. VERZEKERING voor bijzondere, patronen of werklieden tegen alle ongevallen of accidenten. Verzekering van patronen, als bankiers, nijveraars, maatschappij, enz., tegen de ongetrouwheid hunner betienden.
 V. VERZEKERING TEGEN BRAND : De Belgische Maatschappij *De Vereeniging der Belgische Eigenaars*, verzekerende aan dezelfde voorwaarden als al de andere maatschappijen, bovendien het voordeel opleverende *dathare verzekerden jaarlijks in hare winsten deken zonder blootgesteld te zijn in hare mogelijkheidszinnen te moeten komen*, voordeel welk geene andere naamloze Belgische maatschappij geeft.
 HOOFDAGENTEN worden gevraagd overal, waar deze laatste nog niet vertegenwoordigd is.
 Algemeene Agentschappen te Borgloon
ALPH. MONDUS-PONET,
Candidaat-Notaris.

Niemand meer zonder Strampfen!
 2000 paar *echte kalfsleeren strampfen*, schoon en naar de laatste mode gemaakt te beginnen van 3 frank 50 c., bij EMM. VANSLYPE, Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.
 OM REDEN VAN VERGROOING
I. SCHURMANS-LAMMENS
HOEFSMID
Stapelpoort, oud huis Denon, 13, te Sint-Truiden,
 heeft de eer het publiek bekend te maken, dat hij om reden van vergrooing van werkhuis, magazijn, enz., verhuisd is van de Manegestraat naar *Stapelpoort, oud huis Denon, 13.*
 Van den beginne af eene goede faam verworven hebbende voor het beslaan van paarden in de hand en anderszins, en wel bijzonder voor het beslaan van *commerciaalpaarden*, zoowel te zijnent als bij de particulieren, beveelt hij zich insgelijks met vertrouwen aan voor al wat de Hoefsmederij en de Wagenmakerij betreft.
 Specialiteit voor 't beslaan van raderen van alle mogelijke dikten.
 Hij vervaardigt aan de minste prijzen *dubbele en enkele ploegen, Binnellen, en alle landbouwerkkrugten.*
 Men vindt er altijd *ressorts, assen* en alle benodigdheden voor koetsen, karren, wagens, enz.
 Verzorgd werk, vaardige bediening, matige prijzen.